

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA



МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Instituția Publică
„CAMERA DE STAT PENTRU
SUPRAVEGHEREA MARCĂRII”

Государственное Учреждение
«ГОСУДАРСТВЕННАЯ
ПРОБИРНАЯ ПАЛАТА»

ORDIN
ПРИКАЗ

“ 10 ” 08 2022

mun. Chișinău

nr. 6-A

*Cu privire la aprobarea Recomandărilor metodice
”Criteriile și factorii privind riscurile de spălare a banilor
și finanțare a terorismului în activitatea entităților raportoare
care practică activități cu metale prețioase și pietre prețioase”*

În conformitate cu art.15 alin.(2) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, întru executarea prevederilor Hotărârii Guvernului 496/2018 pentru aprobarea Metodologiei privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului, ținând cont de prevederile Ordinului SPCSB nr 15 din 08.06.2018, Ordinului IP ”CSSM” nr.12-A din 21.09.2018,

ORDON:

1. Se aprobă, cu titlu de recomandare, pentru entitățile raportoare, *Recomandările metodice ”Criteriile și factorii privind riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului în activitatea entităților raportoare care practică activități cu metale prețioase și pietre prețioase”*, conform anexei.
2. Entitățile raportoare vor ajusta actele interne conform Recomandărilor metodice.
3. Controlul asupra executării prezentului Ordin se pune în sarcina Directorului Camerei de Stat pentru Supravegherea Marcării – dnei Marina Margarint.

Director IP ”Camera de Stat
pentru Supravegherea Marcării”

Marina Margarint

RECOMANDĂRI METODICE

Criteriile si factorii privind riscurile
de spălare a banilor și finanțare a terorismului
în activitatea entităților raportoare care practică activități
cu metale prețioase și pietre prețioase

1. Instituția publică "Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării", în temeiul art.15 alin.(2) lit.b) din Legea 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, a elaborat prezentele Recomandări metodice necesare persoanelor fizice și juridice care practică activități cu metale prețioase și pietre prețioase, în scopul gestionării riscurilor potențiale, care apar/pot apărea în activitatea entităților raportoare din domeniul vizat.

2. La identificarea tranzacțiilor suspecte entitățile raportoare din domeniul vizat vor lua în considerare faptul că, metalele prețioase, pietrele prețioase și articolele din ele pot fi:

- proprietate sau o formă de venituri provenite din activitatea infracțională;
- utilizate în scheme de evaziune fiscală;
- procurate pe banii proveniți din activități infracționale (infracțiuni de corupție, trafic de droguri, abuz și deturnare de fonduri bugetare etc.), și utilizate ulterior pentru legalizarea veniturilor ilicite;
- utilizate ca instrument de finanțare a terorismului.

3. Pentru a recunoaște tranzacțiile identificate ca fiind suspecte, entitatea raportoare analizează informațiile obținute:

1) la identificarea clientului/ beneficiarului efect în baza actelor de identitate, precum și a documentelor, datelor, obținute dintr-o sursă credibilă și independentă;

2) în procesul de cunoaștere a clientului, inclusiv la solicitarea de informații suplimentare de la client, pentru a înțelege scopul și/sau natura relației de afaceri.

3) în cursul evaluării gradului (nivelului) de risc al clientului care efectuează tranzacții în scopul spălării banilor și finanțării terorismului.

4. Entitatea raportoare analizează tranzacțiile cu metale prețioase, pietre prețioase și a articolelor din ele prin prisma următoarelor riscuri:

1) **Riscul geografic** – la stabilirea riscurilor asociate jurisdicțiilor și zonelor geografice, entitatea raportoare va acorda atenție sporită activităților și tranzacțiilor:

a) procurarea/livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane din jurisdicțiile cu risc sporit de spălare a banilor și finanțare a terorismului;

b) procurarea /livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane din jurisdicțiile cu un nivel sporit de corupție și/sau activități criminale;

- c) cu clienții din localitățile din stânga Nistrului și municipiul Bender;
- d) cu clienții din țările care sunt implicate în conflict militar;
- e) cu clienții din țările care sunt supuse unor sancțiuni, embargouri sau măsuri similare, instituite de către organizațiile internaționale de profil.

Jurisdicțiile și zonele geografice cu risc sporit de spălare a banilor și finanțare a terorismului sunt identificate de sursele credibile: Grupul de Acțiune Financiară Internațională pentru controlul spălării banilor (GAFI sau FATF), Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Grupul Egmont.

- 2) **Riscul de client** – persoane reprezentate prin împuterniciți, persoane expuse politic, persoane care efectuează tranzacții aparent lipsite de sens economic:
 - a) procurarea sistematică de către o persoană fizică a mai multor articole din metale prețioase și pietre prețioase și/sau pietre prețioase certificate.
 - b) procurarea/ livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane cu vârstă prea tânără sau înaintată și persoane social vulnerabile;
 - c) achiziția pare să depășească mijloacele de care dispune clientul în baza ocupației sale sau a veniturilor sale oficiale;
 - d) clientul nu poate explica proveniența mijloacelor bănești, a metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase;
 - e) întâmpinarea dificultăților la contactarea clientului după scurt timp de la inițierea relației de afaceri la adresa și numerele de telefoane indicate sau clientul se identifică cu numele său, fie semnătura de la o tranzacție la alta diferită ori clientul se identifică cu documente de identitate noi sau data eliberării este recentă;
 - f) clientul cumpără valori fără a ține seama de caracteristicile estetice, dar axându-se pe costul lor și proprietățile fizice (dimensiune, greutate);
 - g) clientul refuză nemotivat de a prezenta informația solicitată de entitatea raportoare sau prezintă date de contact: adrese, numere de telefoane, e-mailuri altele decât ale sale;
 - h) clientul prezintă detalii confuze privind tranzacțiile ce urmează să le efectueze, arată o stare de nervozitate la efectuarea tranzacțiilor, fie la adresarea întrebărilor privind activitatea sa, totodată încearcă să dezvolte relații apropiate cu funcționarii;
 - i) clientul are un interes excesiv asupra sistemului intern de control și politici, precum și preocuparea excesivă a clientului asupra confidențialității operațiunilor pe care le efectuează;

3) **Risc de tranzacție** – operațiuni repetate, cu sume sub limita de raportare pentru care se folosește preponderent numerarul:

- a) solicitări repetate pentru procurarea/ livrarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase la preturi situate aproape de limita de raportare, într-o perioadă scurtă de timp;
- b) micșorarea sau majorarea cu 20 la sută de la suma contractului de vânzare-cumpărare a metalelor prețioase, pietrelor prețioase și articolelor din ele, precum și metalelor prețioase ce se conțin în resturi și deșeuri, față de nivelul prețului de piață.
- c) realizarea prin comerțul de consignatie, de către persoanele fizice (care nu dispun de licență pentru desfășurarea activității cu metale prețioase și pietre prețioase), a articolelor din metale prețioase și pietre prețioase mai mult de cinci articole anual;
- d)) procurarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor

prețioase în sumă mai mare de 200 000 lei, achitarea cărora are loc prin intermediul cardurilor a unei instituții financiare nerezidente;

e) procurare/livrare a metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase de către persoane nerezidente în sume mari sau tranzacții repetate;

4) **Risc de produs** – utilizarea metalelor prețioase, pietrelor prețioase și articolelor din ele în activități cu risc de spălare de bani sau de finanțare a terorismului.

a) legalizarea metalelor prețioase, articolelor din metale prețioase și/sau pietrelor prețioase provenite din activitatea tenebră;

b) achiziționarea/comercializarea articolelor din metale prețioase în lipsa marcatului de stat și/sau cu amprente ale semnelor de marcă de stat falsificate;

c) achiziționarea/ comercializarea/amanetarea articolelor din metale prețioase (lanțuri, brățări, inele) contrafăcute, interiorul cărora este umplut cu metale neprețioase;

d) achiziționarea/ comercializarea / amanetarea lingourilor contrafăcute (preținse a fi din metale prețioase afinite) caracteristicile, parametrii și certificatele cărora nu corespund standardelor internaționale/naționale și reglementărilor tehnice la metale prețioase.

5. Pentru asigurarea unui proces adecvat de evaluare a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului în propriul domeniu de activitate entitățile raportoare vor utiliza diferite variabile aferente domeniului de activitate:

- frecvența tranzacțiilor de procurare a articolelor din metale prețioase de către aceeași persoană;
- suma de care persoana fizică procură articole din metale prețioase și pietre prețioase (mărimea tranzacției efectuate de client);
- frecvența tranzacțiilor de amanetare a articolelor din metale prețioase / suma bănească primită în urma amanetării articolelor;
- frecvența tranzacțiilor de vânzare a metalelor prețioase / articolelor din metale prețioase de către persoanele fizice prin punctele de achiziție;
- cantitatea metalelor prețioase / articolelor din metale prețioase realizate prin punctele de achiziție, suma bănească primită în urma vânzării acestor valori.

6. Riscurile și criteriile de suspiciune enumerate mai sus nu sunt exhaustive și pot fi completate de entitatea raportoare în baza experienței de monitorizare, analizei proprii a riscurilor.

7. Entitatea raportoare identifică activitățile și tranzacțiile suspecte de spălare a banilor în domeniul metalelor prețioase în conformitate cu Ghidul privind identificarea și raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor, aprobat prin Ordinul SPCSB Nr.15 din 08.06.2018.

8. Pentru identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte entitatea raportoare urmează să aplice procedurile privind abordarea bazată pe risc a clienților și a tranzacțiilor. Abordarea bazată pe risc presupune că, persoanele fizice și juridice care practică activități cu metale prețioase și pietre prețioase identifică, evaluează și înțeleg riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului la care acestea sunt expuse și întreprind măsurile cuvenite de atenuare a acestora, în corespundere cu nivelul de risc.

Scopul abordării bazată pe risc este de a asigura că acțiunile de prevenire și diminuare a spălării banilor și finanțării terorismului în domeniul propriu de activitate să fie proporționale cu riscurile identificate.

9. Entitățile raportoare sînt obligate să informeze Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor despre:

a) activitățile sau tranzacțiile suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului, în curs de pregătire, de tentativă, de realizare sau deja realizate - imediat, în cel mult 24 ore;

b) activitățile sau tranzacțiile realizate în numerar, printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 200000 de lei ori prin mai multe operațiuni în numerar care par a avea o legătură între ele - în decurs de 10 zile calendaristice;

c) activitățile sau tranzacțiile clienților realizate prin virament, printr-o operațiune cu o valoare de cel puțin 500000 de lei - cel trziu la data de 15 a lunii următoare lunii de gestiune.

Datele privind activitățile sau tranzacțiile care cad sub incidența Legii nr.308/2017 se transmit Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în baza formularului special, aprobat prin Ordinul directorului SPCSB nr. 18 din 08.06.2018.